

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 15.6.2006
KOM(2006) 288 v konečném znění

2006/0103 (CNS)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

kterým se členské státy zmocňují ratifikovat v zájmu Evropského společenství konsolidovanou úmluvu Mezinárodní organizace práce o práci na moři z roku 2006

(předložená Komisí)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1) SOUVISLOSTI NÁVRHU

- **Odůvodnění a cíle návrhu**

Konsolidovaná úmluva Mezinárodní organizace práce (dále jen „MOP“) o práci na moři byla přijata dne 23. února 2006 v Ženevě na zasedání námořního odvětví Mezinárodní konference práce MOP svolaném řídicím orgánem Mezinárodní organizace práce na jeho 94. zasedání (dále jen úmluva z roku 2006).

V lednu 2001 MOP začala s konsolidací a aktualizací námořních norem obsažených v současných úmluvách a doporučeních, aby byl konferencí organizace přijat jediný právní nástroj, a to konsolidovaná úmluva o práci na moři. Cílem této úmluvy je zavést minimální mezinárodní normy pro celé odvětví, které budou jednoduché, jasné, soudržné, přijatelné a použitelné a budou základem pro kodex o práci na moři.

Vzhledem k pohasínajícímu zájmu o povolání námořníka a lidskému faktoru při nehodách v námořní dopravě bylo zapotřebí znovu vymezit použitelné sociální normy. V námořním odvětví pracuje na celém světě více než 1,2 milionu lidí a tato činnost má zásadní význam pro světové hospodářství, protože představuje 90 % objemu obchodu.

Hlavním cílem úmluvy z roku 2006 je dosáhnout rovnocenných podmínek v námořním odvětví a udržet je podporováním důstojných životních a pracovních podmínek pro námořníky a spravedlivějších celosvětových podmínek hospodářské soutěže, a tím zvýšit nízký počet ratifikací mnohých úmluv v oblasti práce na moři.

V rámci koordinace EU byla následně zkontrolována soudržnost a slučitelnost ustanovení MOP a *acquis communautaire*. To se týkalo zejména oblasti koordinace systémů sociálního zabezpečení, která patří do výlučné pravomoci Společenství, vyplývající z nařízení 1408/71/EHS ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby a jejich rodiny pohybující se v rámci Společenství, které bylo přijato podle článku 42 Smlouvy o ES. Nařízení 1408/71 ze dne 14. června 1971 bylo nahrazeno nařízením 883/2004/ES a jeho používání bylo rozšířeno na státní příslušníky třetích zemí nařízením 859/2003. Nařízení 1408/71 stanoví v čl. 13 odst. 2 písm. c) a čl. 14 písm. b) zvláštní ustanovení pro námořníky. Nařízení 859/2003 ze dne 1. června 2003 stanoví použitelná pravidla pro státní příslušníky třetích zemí a poskytuje jim stejná práva na ochranu v oblasti sociálního zabezpečení, jaká mají v rámci EU občané Unie při stěhování.

Podle znění MOP nese odpovědnost stát vlajky i stát pobytu, avšak podle právních předpisů EU se pro různé oblasti sociálního zabezpečení označuje stát vlajky zpravidla za zemi, jejíž právní předpisy v oblasti sociálního zabezpečení by se měly použít podle nařízení 1408/71 a nařízení 883/2004.

Aby bylo možné regulovat možný konflikt právních předpisů mezi úmluvou z roku 2006 a *acquis* ES o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, byla do znění úmluvy na přípravné technické námořní konferenci v Ženevě (13. až 24. září 2004) zahrnuta ochranná doložka. Prostřednictvím této doložky by se mělo zabezpečit, aby v oblasti koordinace systémů sociálního zabezpečení měly přednost právní předpisy ES, pokud

úmluva stanoví v této záležitosti jinak.

V souladu s judikaturou AETR Soudního dvora o vnější pravomoci už členským státům není povoleno ratifikovat z vlastního podnětu úmluvu z roku 2006, protože její ustanovení týkající se koordinace systémů sociálního zabezpečení ovlivňují výkon výlučné pravomoci Společenství v této oblasti.

S cílem zabezpečit dodržování sdílené pravomoci Společenství a členských států stanovené ve Smlouvě o ES, Komise v této souvislosti navrhuje, aby Rada v zájmu Společenství zmocnila členské státy k ratifikaci úmluvy z roku 2006.

- **Obecné souvislosti**

Úmluva z roku 2006 je v souladu s hlavním mandátem MOP, ke kterému patří stanovení mezinárodních pracovních norem v námořní dopravě, s cílem podpořit důstojné pracovní podmínky pro námořníky. Úmluva z roku 2006 zohledňuje skutečnost, že námořníci potřebují vzhledem ke globálnímu charakteru námořního odvětví zvláštní ochranu.

Úmluva z roku 2006 stanoví námořní pracovní normy rozdělené do 5 kategorií s názvy: minimální požadavky pro práci na palubě; podmínky zaměstnávání, ubytování a stravovací služby, sociální ochrana a dobré životní podmínky a používání ustanovení úmluvy a soulad s nimi. Znění vymezuje práva námořníků bez ohledu na vlajku plavidla, na němž slouží, a stanoví závazky majitelů plavidel, popř. států vlajky, přístavních států a států dodávajících pracovní síly.

Úmluva z roku 2006 od států vlajky vyžaduje, aby z důvodu jejího provedení zavedly stabilní systém prosazování na základě systému osvědčování a pravidelných inspekcí. Jakmile příslušné orgány ověří, že pracovní podmínky na palubě splňují vnitrostátní právní a správní předpisy přijaté k provedení úmluvy z roku 2006, státy vydají lodím plujícím pod jejich vlajkou osvědčení. Úmluva z roku 2006 stanoví mechanismus doložky o „zákazu příznivějšího zacházení“ s cílem zabezpečit, aby se s lodmi států, které úmluvu neratifikovaly, nezacházelo lépe než s lodmi plujícími pod vlajkou státu, který úmluvu ratifikoval.

Z článků 42, 71, 137 a 138 Smlouvy je v mnohých oblastech úmluvy z roku 2006 odvozená podstatná část *acquis communautaire*. Velká část ustanovení úmluvy z roku 2006 se týká záležitostí, které patří do sdílené pravomoci. K výkonu pravomoci Společenství dochází kromě jiného v oblastech, jako jsou např. pracovní podmínky, rovnost a zákaz diskriminace, ochrana zdraví, zdravotní péče, prevence nehod, dobré životní podmínky, státní přístavní dozor a prosazování ustanovení souvisejících s pracovní dobou námořníků na palubě lodí v přístavech Společenství. Je třeba poznamenat, že některé oblasti úmluvy, jako jsou např. požadavky na ubytování, přijímání do zaměstnání a zprostředkovatelské agentury, nejsou upravené zvláštními právními předpisy Společenství.

Pokud jde o státní přístavní inspekci, v příloze II (seznam osvědčení a dokumentů) směrnice 1995/21/ES o státní přístavní inspekci se odkazuje na úmluvu 73 MOP o lékařských vyšetřeních námořníků a v příloze VI (kritéria pro zadržení lodě) na úmluvy MOP týkající se potravin, pitné vody, hygienických podmínek a vytápění na lodi. Ve směrnici 1995/21 se v rámci definic uvádí i úmluva 147 MOP o obchodním

loďstvu. Nahrazení stávajících úmluv MOP úmluvou z roku 2006 má přímý vliv na směrnici 1995/21.

- **Platné předpisy vztahující se na oblast návrhu**

Na oblast upravovanou návrhem se nevztahují žádné platné předpisy.

- **Soulad s ostatními politikami a cíli Unie**

Nevztahuje se na tento návrh.

2) KONZULTACE ZÚČASTNĚNÝCH STRAN A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Konzultace zúčastněných stran**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Nebylo třeba využít externích odborných konzultací.

- **Posouzení dopadů**

Nevztahuje se na tento návrh.

Není proto třeba posuzovat několik možností.

3) PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

- **Shrnutí navrhovaných opatření**

V používání pravidel Společenství týkajících se oblastí, na které se vztahuje úmluva z roku 2006, by se mělo pokračovat a zbytku světa by se mělo dát jasně najevo, jaký význam Společenství přikládá úmluvě z roku 2006 a pracovním a životním podmínkám námořníků.

V souladu s provozními pravidly MOP se postup podpisu před ratifikací, který se používá na jiných fórech, nahrazuje hlasovacím postupem (uplatněným na Mezinárodní konferenci práce dne 23. února 2006), který je rovnocenný podpisu, avšak úmluva z roku 2006 ještě nevstoupila v platnost. K úmluvě z roku 2006 mohou přistoupit jen státy. Evropská komise se však v rámci koordinace Evropské unie intenzivně zapojila do příprav a jednání v MOP. Vzhledem k tripartitní povaze MOP se jednání a hlasování o přijetí úmluvy z roku 2006 zúčastnily státy a zástupci zaměstnavatelů a zaměstnanců. Evropská komise byla zastoupená jako pozorovatel a nezúčastnila se jednání přímo, vzala však na vědomí příznivé hlasování členských států, které se zúčastnily jednání o úmluvě z roku 2006, jakož i potřebu jejího co nejrychlejšího vstupu v platnost.

Jelikož v případě pravomoci v oblasti koordinace systémů sociálního zabezpečení jde o pravomoc Společenství, Komise navrhuje, aby Rada v zájmu Společenství zmocnila k ratifikaci úmluvy z roku 2006 ty členské státy, které jsou v této oblasti vázány pravidly Společenství.

Navrhované rozhodnutí proto členskými státy umožní neprodleně přijmout všechna opatření potřebná k ratifikaci.

- **Právní základ**

Článek 42 Smlouvy o ES.

- **Zásada subsidiarity**

Návrh spadá do výlučné pravomoci Společenství. Zásada subsidiarity se proto neuplatní.

- **Zásada proporcionality**

Návrh je v souladu se zásadou proporcionality z tohoto důvodu/těchto důvodů:

Nevztahuje se na tento návrh.

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Volba nástrojů**

Navrhované nástroje: jiné.

Jiné prostředky by nebyly přiměřené z tohoto důvodu/těchto důvodů:

Nevztahuje se na tento návrh a není přiměřené.

4) **ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY**

Návrh nemá žádné důsledky pro rozpočet Společenství.

5) **DALŠÍ INFORMACE**

- **Podrobné vysvětlení návrhu**

Nevztahuje se na tento návrh.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

kterým se členské státy zmocňují ratifikovat v zájmu Evropského společenství konsolidovanou úmluvu Mezinárodní organizace práce o práci na moři z roku 2006

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 42 ve spojení s první větou prvního pododstavce čl. 300 odst. 2 a čl. 300 odst. 3 prvním pododstavcem této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise¹,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu²,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Konsolidovaná úmluva Mezinárodní organizace práce z roku 2006 (dále jen MOP) o práci na moři byla přijata dne 23. února 2006 na zasedání námořního odvětví na mezinárodní konferenci práce MOP, které bylo svoláno do Ženevy.
- (2) Největším přínosem úmluvy v odvětví námořní dopravy na mezinárodní úrovni je podpora důstojných životních a pracovních podmínek pro námořníky a spravedlivější podmínky hospodářské soutěže pro hospodářské subjekty a majitele plavidel, a proto je žádoucí, aby ustanovení úmluvy byla co nejdříve použitelná.
- (3) Tento nový právní nástroj pokládá základy pro mezinárodní kodex o práci na moři stanovením minimálních pracovních norem.
- (4) Evropské společenství se snaží zabezpečit rovnocenné podmínky v námořním odvětví.
- (5) Ustanovení čl. 19 odst. 8 stanov MOP stanoví, že „přijetí jakékoli úmluvy či doporučení konferencí nebo ratifikace jakékoli úmluvy členem v žádném případě nemá vliv na zákon, rozhodnutí, obyčej nebo dohodu, které zajišťují příznivější podmínky dotčených pracovníků než podmínky stanovené úmluvou či doporučením“.
- (6) Na některé články úmluvy se vztahuje výlučná pravomoc Společenství v oblasti koordinace systémů sociálního zabezpečení.
- (7) Společenství nemůže ratifikovat úmluvu, jelikož jejími stranami mohou být pouze členské státy.

¹ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

² Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

- (8) Rada by proto měla zmocnit k ratifikaci úmluvy členské státy, které jsou vázány pravidly Společenství v oblasti koordinace systémů sociálního zabezpečení na základě článku 42 Smlouvy, v zájmu Společenství za podmínek stanovených tímto rozhodnutím,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Členské státy jsou tímto zmocněny ratifikovat konsolidovanou úmluvu MOP o práci na moři z roku 2006, která byla přijata dne 23. února 2006.

Článek 2

Členské státy přijmou nezbytná opatření k uložení svých listin o ratifikaci u generálního ředitele Mezinárodního úřadu práce před 31. prosincem 2008. Rada přezkoumá do června 2008 postup v ratifikaci.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno členskými státy v souladu se Smlouvou o založení Evropského společenství.

V Bruselu

*Za Radu
předseda / předsedkyně*